

X.

Det endelige Integral $\Sigma^n \phi x$ udtrykt ved et enkelt bestemt Integral

af

N. H. Abel.

Man kan, som bekjendt, ved Hjælp af det Parsevalske Theorem udtrykke det endelige Integral $\Sigma^n \phi x$ ved et dobbelt bestemt Integral; men, saavidt jeg veed, har endnu Ingen udtrykt det samme Integral ved et enkelt bestemt Integral. Dette er Gjenstanden for nærværende Afhandling.

Betegner man ved ϕx hvilkensomhelst Function af x , seer man let, at man altid kan sætte:

$$\phi x = \int e^{xv} \cdot f v dv \dots \dots (1)$$

hvor Integralet tages mellem 2 hvilkesomhelst Grænser af v uafhængige af x. Functionen fv betegner en Function af v, hvis Form er afhængig af Formen af

ϕx . Sætter man $\Delta x = 1$, saa faaer man ved at tage det endelige Integral af hver Deel af Ligningen (1)

$$\Sigma \phi x = \int e^{vx} \cdot \frac{fv}{e^v - 1} \cdot dv \dots \dots (2),$$

hvor man maa tilføje en vilkaarlig Constant. Tager man endnu engang det endelige Integral, faaer man:

$$\Sigma^2 \phi x = \int e^{vx} \cdot \frac{fv}{(e^v - 1)^2} \cdot dv,$$

og i Almindelighed vil man finde:

$$\Sigma^n \phi x = \int e^{vx} \cdot \frac{fv}{(e^v - 1)^n} \cdot dv \dots \dots (3)$$

For at fuldstændiggjøre dette Integral maa man paa höire Side af Lighedstegnet tilføje en Function af Formen:

$$C + C_1 x + C_{11} x^2 + \dots + C_{n-1} x^{n-1},$$

hvor C, C_1, C_{11} , o. s. v. ere vilkaarlige Constanter.

Det kommer nu an paa at finde Værdien af det bestemte Integral $\int e^{vx} \cdot \frac{fv}{(e^v - 1)^n} \cdot dv$.

I denne Hensigt benytter jeg følgende Theorem af *Legendre* (Exerc. de calc. int. T. II p. 189):

$$\frac{1}{z} \cdot \frac{e^v + 1}{e^v - 1} - \frac{1}{2v} = \int \frac{dt \sin(vt)}{e^{2\pi t} - 1} \left\{ \begin{array}{l} t=0 \\ t=\infty \end{array} \right.$$

Heraf faaer man:

$$\frac{1}{e^v - 1} = \frac{1}{v} - \frac{1}{2} + 2 \int \frac{dt \sin(vt)}{e^{2\pi t} - 1} \dots \dots (4)$$

Substituerer man denne Værdie af $\frac{1}{e^v - 1}$ i Ligningen (2), saa faaer man:

$$\Sigma \phi x = \int e^{vx} \cdot \frac{fv}{v}, dv - \frac{1}{2} \int e^{vx} \cdot fv \cdot dv +$$

$$2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \int e^{vt} \cdot fv \cdot \sin(vt) \cdot dv$$

Integralet $\int e^{vx} \cdot fv \cdot \sin(vt) \cdot dv$ findes paa følgende Maade:

Sætter man i Ligningen (1) istedetfor x efterhaanden $x + t\sqrt{-1}$ og $x - t\sqrt{-1}$; saa faaer man;

$$\phi(x + t\sqrt{-1}) = \int e^{vx} \cdot e^{vt\sqrt{-1}} \cdot fv \cdot dv$$

$$\phi(x - t\sqrt{-1}) = \int e^{vx} \cdot e^{-vt\sqrt{-1}} \cdot fv \cdot dv,$$

hyoraf man ved at subtrahere og dividere med $2\sqrt{-1}$ faaer;

$$\int e^{vx} \cdot \sin(vt) \cdot fv \cdot dv = \frac{\phi(x + t\sqrt{-1}) - \phi(x - t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

Altsaa bliver

$$\Sigma \phi x = \int \phi x dx - \frac{1}{2} \phi x + 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x + t\sqrt{-1}) - \phi(x - t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

$$(t = 0, t = \frac{1}{2}).$$

For nu at finde Værdien af det almindelige Integral $\Sigma^n \phi x = \int e^{vx} \cdot fv \cdot \frac{dv}{(e^v - 1)^n}$, sætte man

$$\frac{1}{(e^v - 1)_n} = (-1)^{n-1} \left(A_{0,n} \cdot p + A_{1,n} \cdot \frac{dp}{dv} + A_{2,n} \cdot \frac{d^2 p}{dv^2} + \dots + A_{n-1,n} \frac{d^{n-1} p}{dv^{n-1}} \right),$$

hvor $p = \frac{1}{e^v - 1}$, og $A_{0,n}, A_{1,n}$ o. s. v. ere Talcoefficierter, som skulle bestemmes. Differentierer man den forrige Ligning, saa faaer man

$$\frac{n \cdot e^v}{(e^v - 1)^{n+1}} = (-1)^n \cdot \left(A_{0,n} \cdot \frac{dp}{dv} + A_{1,n} \cdot \frac{d^2 p}{dv^2} + \dots + A_{n-1,n} \cdot \frac{d^{n-1} p}{dv^{n-1}} \right).$$

$$\text{Nu er } \frac{n e^v}{(e^v - 1)^{n+1}} = \frac{n}{(e^v - 1)^n} + \frac{n}{(e^v - 1)^{n+1}}$$

$$\text{Altsaa } \frac{n e^v}{(e^v - 1)^{n+1}} =$$

$$\begin{cases} n(-1)^{n-1} \left(A_{0,n} \cdot p + A_{1,n} \cdot \frac{dp}{dv} + \dots + A_{n-1,n} \cdot \frac{d^{n-1} p}{dv^{n-1}} \right) \\ + n(-1)^n \left(A_{0,n+1} \cdot p + A_{1,n+1} \cdot \frac{dp}{dv} + \dots + A_{n,n+1} \cdot \frac{d^n p}{dv^n} \right) \end{cases}$$

Ved at sammenligne disse 2 Udtryk for $\frac{n e^v}{(e^v - 1)^{n+1}}$
udleder man følgende Ligninger:

$$A_{0,n+1} - A_{0,n} = 0 \quad \therefore \Delta A_{0,n} = 0$$

$$A_{1,n+1} - A_{1,n} = \frac{1}{n} A_{0,n} \quad \therefore \Delta A_{1,n} = \frac{1}{n} A_{0,n}$$

$$A_{2,n+1} - A_{2,n} = \frac{1}{n} A_{1,n} \quad \therefore \Delta A_{2,n} = \frac{1}{n} A_{1,n}$$

$$\begin{array}{c} \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \end{array}$$

$$A_{n-1,n+1} - A_{n-1,n} = \frac{1}{n} A_{n-2,n} \quad \therefore \Delta A_{n-1,n} = \frac{1}{n} A_{n-2,n}$$

$$A_{n,n+1} = \frac{1}{n} A_{n-1,n}$$

Heraf faaer man:

$$A_{0,n} = 1, \quad A_{1,n} = \sum \frac{1}{n}, \quad A_{2,n} = \sum \left(\frac{1}{n} \sum \frac{1}{n} \right), \quad A_{3,n} = \sum \left(\frac{1}{n} \sum \left(\frac{1}{n} \sum \frac{1}{n} \right) \right), \quad \text{o. s. v.}$$

$$A_{n,n+1} = \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot \frac{1}{n-2} \cdots \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1} \cdot A_{0,1} = \frac{1}{\Gamma(n+1)}$$

Denne sidste Ligning tjener til at bestemme Constanterne, som indeholdes i Udtrykkene for $A_{1,n}$, $A_{2,n}$, $A_{3,n}$, o. s. v.

Naar man saaledes har bestemt Coefficenterne $A_{0,n}$, $A_{1,n}$, $A_{2,n}$, o. s. v., saa faaer man ved at substituere i Ligningen (3) istedetfor $\frac{1}{(ev-1)^n}$ dens Værdie:

$$\Sigma^n \phi x = (-1)^{n-1} \int e^{vx} f_v \cdot dv \left(A_{0,n} \cdot p + A_{1,n} \cdot \frac{dp}{dv} + \dots + A_{n-1,n} \cdot \frac{d^{n-1}p}{dv^{n-1}} \right)$$

$$\text{Nu har man } p = 1 - \frac{1}{2} + 2 \int \frac{dt \cdot \sin(vt)}{e^{2\pi t} - 1},$$

hvoraf man faaer ved Differentiation:

$$\frac{dp}{dv} = -\frac{1}{v^2} + 2 \int \frac{tdt \cdot \cos(vt)}{e^{2\pi t} - 1}$$

$$\frac{d^2p}{dv^2} = +\frac{2}{v^3} - 2 \int \frac{t^2 dt \cdot \sin(vt)}{e^{2\pi t} - 1}$$

$$\frac{d^3p}{dv^3} = -\frac{2 \cdot 3}{v^4} - 2 \int \frac{t^3 dt \cdot \cos(vt)}{e^{2\pi t} - 1}$$

o. s. v.

altsaa ved Substitution:

$$\begin{aligned} \Sigma^n \phi x &= \int \left(\frac{\Gamma_n}{v^n} \cdot A_{n-1,n} - A_{n-2,n} \cdot \frac{\Gamma_{(n-1)}}{v^{n-1}} + A_{n-3,n} \cdot \frac{\Gamma_{(n-2)}}{v^{n-2}} - \dots + (-1)^{n-1} A_{0,n} \cdot \frac{1}{v} + (-1)^n \cdot \frac{1}{2} \right) e^{vx} f_v \cdot dv \\ &\quad + 2 (-1)^{n-1} \iint \frac{P \cdot \sin(vt) \cdot dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot e^{vx} \cdot f_v \cdot dv + \\ &\quad 2 (-1)^{n-1} \iint \frac{Q \cdot \cos(vt) \cdot dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot e^{vx} f_v dv \end{aligned}$$

Af Ligningen $\phi x = \int e^{vx} f_v \cdot dv$
faaer man ved Integration

$$\int \phi x dx = \int e^{vx} \cdot fv \cdot \frac{dv}{v}$$

$$\int^2 \phi x dx = \int e^{vx} \cdot fv \cdot \frac{dv}{v^2}$$

$$\int^3 \phi x dx = \int e^{vx} \cdot fv \cdot \frac{dv}{v^3}$$

o. s. v.

Nu er

$$\int \sin(vx) \cdot dv \cdot e^{vx} \cdot fv = \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) - \phi(x - i\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

$$\int \cos(vx) \cdot dv \cdot e^{vx} \cdot fv = \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) + \phi(x - i\sqrt{-1})}{2}$$

altsaa faaer man ved Substitution:

$$\Sigma^n \phi x = \Gamma \cdot A_{n-1,n} \int^n \phi x \cdot dx^n - \Gamma_{(n-1)} \cdot A_{n-2,n} \int^{n-1} \phi x \cdot dx^{n-1}$$

$$+ \dots + (-1)^{n-1} \int \phi x \cdot dx + (-1)^n \cdot \frac{1}{2} \phi x$$

$$+ 2(-1)^{n-1} \int \frac{P \cdot dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) - \phi(x - i\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

$$+ 2(-1)^{n-1} \int \frac{Q dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) + \phi(x - i\sqrt{-1})}{2}$$

(fra $t = 0$ til $t = \frac{1}{2}$)

$$\text{Her er } P = A_{0,n} - A_{2,n} \cdot t^2 + A_{4,n} \cdot t^4 - \dots$$

$$\text{og } Q = A_{1,n} \cdot t - A_{3,n} \cdot t^3 + A_{5,n} \cdot t^5 - \dots$$

Sætter man f. Ex. $n = 2$, faaer man;

$$\Sigma^2 \phi x = \iint \phi x \cdot dx^2 - \int \phi x dx + \frac{1}{2} \phi x$$

$$- 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) - \phi(x - i\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

$$- 2 \int \frac{tdt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x + i\sqrt{-1}) + \phi(x - i\sqrt{-1})}{2}$$

 ϕx være f. Ex. $= e^{ax}$, saa faaer man:

$$\phi(x \pm t\sqrt{-1}) = e^{ax} \cdot e^{\pm at\sqrt{-1}}, \int e^{ax} dx = \frac{1}{a} \cdot e^{ax},$$

$$\int \int e^{ax} dx^2 = \frac{1}{a^2} \cdot e^{ax};$$

altsaa, naar man substituerer og dividerer med e^{ax} :

$$\frac{1}{(e^a - 1)^2} = \frac{1}{2} - \frac{1}{a} + \frac{1}{a^2} - 2 \int \frac{dt \sin(at)}{e^{2\pi t} - 1} - 2 \int \frac{tdt \cos(at)}{e^{2\pi t} - 1}$$

Det mærkværdigste Tilfælde er det, hvori $n=1$. Man har da, som ovenfor er anført:

$$\Sigma \phi x = C + \int \phi x dx - \frac{1}{2} \phi x + 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x+t\sqrt{-1}) - \phi(x-t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}}$$

Antager man, at de 2 Integraler $\Sigma \phi x$ og $\int \phi x dx$ forsvinde for $x=a$, seer man let, at man faaer:

$$C = \frac{1}{2} \phi a - 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(a+t\sqrt{-1}) - \phi(a-t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}},$$

altsaa

$$\begin{aligned} \Sigma \phi x &= \int \phi x dx - \frac{1}{2} (\phi a - \phi a) + 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(x+t\sqrt{-1}) - \phi(x-t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}} \\ &\quad - 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(a+t\sqrt{-1}) - \phi(a-t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}} \end{aligned}$$

Sætter man $x=\infty$, og antager at ϕx og $\int \phi x dx$ ere = 0 for denne Værdie af x, saa faaer man:

$$\phi a + \phi(a+1) + \phi(a+2) + \phi(a+3) + \dots \text{ i det Uendelige} = \int \phi x dx (x=a, x=\infty) + \frac{1}{2} \phi a$$

$$- 2 \int \frac{dt}{e^{2\pi t} - 1} \cdot \frac{\phi(a+t\sqrt{-1}) - \phi(a-t\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}},$$

ϕx være f. Ex. $= \frac{1}{x^2}$, saa faaer man:

$$\frac{\phi(a+i\sqrt{-1}) - \phi(a-i\sqrt{-1})}{2\sqrt{-1}} = \frac{1}{2\sqrt{-1}} \left(\frac{(a-i\sqrt{-1})^2 - (a+i\sqrt{-1})^2}{(a^2 + i^2)^2} \right)$$

$$= \frac{-2ai}{(a^2 + i^2)^2}$$

altsaa

$$\frac{1}{a^2} + \frac{1}{(a+1)^2} + \frac{1}{(a+2)^2} + \frac{1}{(a+3)^2} + \dots$$

$$= \frac{1}{2a^2} + \frac{1}{a} + 4a \int \frac{tdt}{(e^{2\pi t} - 1)(a^2 + t^2)^2} \quad (t=0, t=\infty)$$

og naar $a = 1$

$$1 + \frac{1}{4} + \frac{1}{9} + \frac{1}{16} + \frac{1}{25} + \dots = \frac{\pi^2}{4} = \frac{1}{4} + 4 \int \frac{tdt}{(1+t^2)^2(e^{2\pi t} - 1)}$$